

Ders : 172**Konu : HZ. LUT (a.s.)****HZ. LÛT (A.S.) PEYGAMBERLİĞİ**

Hz. Lût (a.s.), Hz. İbrâhim (a.s.)'ın yeğeni; yani kardeşi Haran'ın oğluydu. İbrâhim Peygamber'e ilk tabi olanlardandı. Hz. Lût (a.s.), Hz. İbrâhim (a.s.)'ın ateşe atılmasına şahit olmuş, ateşin onu yakmadığını görmüştü.¹

Lût (a.s.), İbrâhim (a.s.) ile beraber Bâbil'den göç ettikten sonra Sodom'a (veya diğer adıyla Sedum'a) yerleşti ve orada kendisine peygamberlik görevi verildi.

Lût (a.s.)'ın kavmi Sodom halkı idi. Sodom halkı dinden çıkmış, son derece ahlaksız ve edepsiz bir kavim idi. Yeryüzünde o zamana kadar hiçbir topluluğun işlemediği, geçmiş milletlerde görülmeyen iğrenç bir ahlaksızlık içindeydi. Onlar, kadınları bırakır erkeklere giderdi, yani eşcinseldiler. Yolcuların yollarını kesip mallarını aldıktan sonra, erkek yolculara sataşarlardı.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأْتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ

“Lût'u da (gönderdik). O, kavmine demişti ki: Gerçekten siz, daha önce hiçbir milletin yapmadığı bir hayâsızlığı yapıyorsunuz!”²

أَنْتُمْ لَأْتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ

(Bu ilâhî ikazdan sonra hâla) siz, ille de erkeklere yaklaşıp, yol kesecek ve toplantılarınızda edepsizlikler yapacak mısınız! Kavminin cevabı ise şöyle demelerinden ibaret oldu: (Yaptıklarımızın kötülüğü ve azaba uğrayacağımız konusunda) doğru söyleyenlerden isen, Allah'ın azabını getir bize!”³

Hz. Lût (a.s.), müttaki, sabırlı, cömert ve konukseverdi. Allah tarafından kendilerine yüksek meziyetler verilen peygamberlerdendi. O, rahmete erenlerden ve iyilerdendi. Lut (a.s.)'ın bu özellikleri ayetlerde şöyle belirtilmektedir:

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ

“İsmail, Elyesa', Yunus ve Lût'u da (hidayete erdirdik). Hepsini âlemlere üstün kıldık.”⁴

1 Peygamberler Tarihi, Ahmet Lütfi Kazancı, sh.239

2 Ankebût Suresi, 28. ayet

3 Ankebût Suresi, 29. ayet

4 En'am sûresi, 86. ayet

وَلَوْطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ

"Lût'a gelince, ona da hüküm (hakimlik, peygamberlik, hükümdarlık) ve ilim verdik; onu, çirkin işler yapmakta olan memleketten kurtardık. Zira onlar (o memleketin halkı), gerçekten fena işler yapan kötü bir kavimdi."⁵

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

"Onu (Lût'u) rahmetimize kabul ettik; çünkü o, sâlihlerden idi."⁶

Lût Peygamber, Sodom ve diğer dört şehir halkını Allah' a ibadete ve yaptıkları ahlaksızlıkları bırakmaya davet etti. Fakat kavmi onu yalanladı.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِينَ

"Lût'un kavmi de uyarıcı peygamberleri yalanladı."⁷

O'nu hemen ülkelerinden kovmaya kalkıştılar.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ

"Kavminin cevabı: Onları (Lût'u ve taraftarlarını) memleketinizden çıkarın; çünkü onlar fazla temizlenen insanlarmış! demelerinden başka bir şey olmadı."⁸

Kovma tehdidine karşı Lût (a.s.), onların yaptıklarından tiksindiğini⁹ bildirdi ve onları Allah'ın azabı ile tehdit etti.¹⁰

Kavmi ise, diğer kavimler gibi: "Doğruyu söyleyenlerden isen, Allah'ın azabını getir bize!"¹¹ dediler ve ahlaksızlıklarından dönmediler.

Lût (a.s.), kavminin hidayete geleceğinden ümidini keserek Allah'a şöyle dua etti:

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ*

"Rabbim! Beni ve ailemi onların yapageldiklerinden (vebalinden) kurtar."¹²

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

"Şu fesatçılar güruhuna karşı bana yardım eyle Rabbim!" dedi.¹³

5 Enbiyâ sûresi, 74. ayet
6 Enbiya sûresi, 75. ayet
7 Kamer sûresi, 33. ayet
8 A'raf sûresi, 82. ayet
9 Şuara sûresi, 137. ayet
10 Kamer sûresi, 36. ayet
11 Ankebut sûresi, 29. ayet
12 Şuara sûresi, 169. ayet
13 Ankebut sûresi, 30. ayet

Allah, Lût kavminin helâki için delikanlı şeklinde üç melek gönderdi. Bu melekler önce İbrâhîm (a.s.)’a uğramışlar, onu bir evlatla müjdeledikten sonra Lût kavmini helâk edeceklerini bildirmişlerdir.¹⁴

MİSAFİR MELEKLER

Elçi melekler, Sodom’a öğle vakti geldiler. Hz. Lût bu sırada tarlada çalışmaktaydı. Üç kişinin kendisine doğru geldiğini görünce onlara:

“Siz benim tanımadığım kimselersiniz, buraya niçin geldiniz?” diye sordu. Onlar da Lût (a.s.)’a misafir olarak geldiklerini söylediler.

Lût (a.s.), gelen melekleri önce insan sanmış ve kavminin genç delikanlılara çirkin saldırıda bulunabileceklerini düşünerek endişelenmişti.

Hz. Lût’un hanımı Vâhile de Hz. Nûh’un hanımı gibi, inanmamıştı.¹⁵ Vâhile, evlerinde genç ve yakışıklı delikanlılar olduğunu kavmine haber verdi ve Lût (a.s.)’a ihanet etti. Bunu duyan şehir halkı, sevinç içinde birbirlerini müjdeledi¹⁶ ve Hz. Lût’un evini her taraftan kuşattılar.

Lût (a.s.), Sodom ve Gomorra’nın yerlisi değildi. Buraya sonradan gelip yerleşmişti. Bu yüzden kendisini destekleyecek kimsesi yoktu. Kendisine inananlar da sayıca az, fakir ve güçsüz idiler.

Hz. Lût bu kadar sıkıntı ve çaresizlik içindeyken:

“(Melekler) dediler ki: Ey Lut! Biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana asla dokunamazlar. Sen gecenin bir kısmında ailenle (yola çıkıp) yürü. Karından başka sizden hiçbiri geride kalmayın. Çünkü onlara gelecek olan (azap) şüphesiz ona da isabet edecektir. Onlara vaad olunan (helâk) zamanı, sabah vaktidir. Sabah yakın değil mi”¹⁷

Meleklerin bu sözü üzerine Hz. Lût kapıyı ardına kadar açtı, azgın kavminin insanları hemen eve doluştular. Azgın kavim hücum edip meleklerle kötülük etmeye kalkıştıklarında, Allah onların gözlerini kör etti.¹⁸ Ne yapacaklarını ve nereye gideceklerini şaşırtdılar. Bağırıp çağırarak, Hz. Lût’un yanında sihirbaz var dediler. Bu durumdayken bile imana gelmediler. Hz. Lût onları evinden dışarı çıkardı.

Hz. Lût Allah’ın emriyle kendisine iman edenlerle şehirden ayrıldı. Karısının kendisiyle gelmesini istedi. Ama o razı olmadı. Kavmiyle beraber kalmak istedi.

Hz. Lût, kendisine iman edenlerle o beldeyi terkedince, sabah vakti azap geldi.

14 Hud sûresi, 74-76. ayetler

15 Tahrim sûresi, 10. ayet

16 Hicr sûresi, 67. ayet

17 Hud sûresi, 79-81

18 Kamer sûresi, 37. ayet

Cenâb-ı Hak, bu sapık kavmin üzerine; güneş doğarken, korkunç bir sesle birlikte taş yağdırdı ve deprem ile şehrin altı üstüne getirilerek helâk etti.¹⁹

Seher vakti bu azgın kavim, ahlaksızlıklarının cezasını bu şekilde bularak helâk oldu, hepsi çok feci şekilde can verdi. Lût kavminin yaşadığı şehirlere **“Mü’tefikât”**denir.²⁰ Bunlar beş şehirdir. Buralarda dört yüz bin insanın yaşamış olduğu rivayet edilmektedir. Bu bölgeye bugün **“Ölü Deniz”** veya **“Lut Gölü”** denmektedir.

Hz. Lût ve ona tabi olanların bu beldeden ayrıldıktan sonra Mısır’a, Şam’a veya Ürdün’e gittikleri rivayet edilmektedir.

Hz. Lût (a.s.) vefat edinceye kadar amcası Hz. İbrâhîm ile yaşadı. O da, amcası Hz. İbrâhîm ve amcasının hanımı gibi Halilü’r-Rahmân kasabasında meftundur.

HZ. LÛT (A.S.)’İN ÖZELLİKLERİ

- Hz. Lût (a.s.), orta boylu, beyaz tenli, güzel yüzlü idi.
- Çok ibadet ederdi, çok cömert ve sabırlı idi.
- Takva sahibi ve konuksever idi.
- Hz. İbrâhîm’e ilk iman eden ve Allah yolunda onunla birlikte hicret edendi.²¹

ALINACAK DERSLER

- Allah’ın rahmetine kavuşabilmenin yolu, O’nun emir ve yasaklarına uymaktan geçer.
- Peygamber hanımı veya çocuğu olmak bile insanın kurtuluşuna sebep değildir.
- Lût (a.s.)’in kavminin yaptığı kötü iş, günümüzde de yapılmakta, hatta meşru görülmektedir. Bu büyük bir ahlaksızlıktır.
- Mü’minler, Allah’ın helal kıldığı daireden ayrılmamalı ve ölçünün dışına çıkmamalıdır.
- Peygamberimiz (s.a.v.): *“Lût kavminin amelini işleyen kimseye, Allah lânet etmiştir!” buyurmuş ve bunu üç kere tekrar etmiştir.*²²

TAVSİYELER

- Bu dersi bir grup arkadaşımızla paylaşalım.
- Ankebût suresi 30. ayetin tefsirini okuyalım.
- Lût (a.s.)’in kavmine benzer toplulukların bugün mevcut olup olmadığını değerlendirelim.

¹⁹ Kısas-ı Enbiya ve Tevarih-i Hulefa, A. Cevdet Paşa, C.1, sh.12

²⁰ Tevbe suresi, 70. ayet, Hakka suresi, 9. ayet

²¹ Peygamberler Tarihi, M. Asım Köksal, C.1, Sh.245

²² Müsned, C.12, sh.220